

Mat og marked

I ET INNLEGG av Thor Egil Braadland (BT 6.11.) får økt priskonkurranse på matmarkedet skylden for at kjøtt og fisk «pumpes fulle av vann» og tilsettes fosfater. Han tillegger Konkurransetilsynet en oppfatning om at «bare konkurransen er hard nok, så blir alt billig og bra». Dette tyder på en manglende forståelse for konkurransepolitikk og Konkurransetilsynets rolle. I mange markeder er det nødvendig å regulere aktørene og produktene som selges, f. eks. fordi informasjonen om produktene er vanskelig tilgjengelig for forbrukerne. Matmarkedet er bl.a. regulert gjennom matloven, hvis formål er å sikre helsemessig trygge næringsmidler og fremme helse, kvalitet og forbrukerhensyn langs hele produksjonskjeden, samt ivareta miljøvennlig produksjon. Matloven skal med andre ord sikre at maten er «sunn, trygg og ren», som Braadland er opptatt av.

AKTØRENES atferd begrenses også av konkurranseloven, som Konkurransetilsynet håndhever. Denne loven forbyr bl.a. prissamarbeid og misbruk av dominerende stilling. Formålet er å bidra til at samfunnets ressurser blir brukt mest mulig effektivt. Innenfor rammene av disse og andre lover, mener Konkurransetilsynet fremdeles at sunn konkurranse bidrar til mangfold, god kvalitet og riktige priser på mat. Norske forbrukere kan nemlig velge bort de produktene de ikke vil ha – enten fordi kvaliteten er for lav eller de er for dyre. Produkter som har for dårlig kvalitet i forhold til prisen, forsvinner fra markedet.

JUSTEIN SKAAR,
AVDELINGSLEDER
I KONKURRANSETILSYNET

Klima

I BT 8.11. påstår Ole Henrik Ellestad at naturlige variasjoner forklarer de observerte klimaendringene. Ellestad viser til, som i NRK1s klimadebatt 28.10., at det var minst like varmt i Arktis på 1930- og 40-tallet som i dag. Det er godt kjent at det var en mild periode i Arktis på 1930- og 40-tallet. Men i sin iver etter å bagatellisere klimautviklingen, glemmer Ellestad at vår klode består av mer enn Arktis. Klimautfordringen handler om et globalt klima i endring. Faktum er at jordens gjennomsnittstemperatur i dag er nesten en halv grad høyere enn i perioden Ellestad stadig viser til.

SIDEN GLOBAL klimaendring ikke passer inn i Ellestads overbevisning, nevnes ikke at jordens temperatur har steget med 0,8 grader siden termometermålingene startet i 1880, at satellittmålinger etter 1979 bekrefter termometermålingene, at hvert av de tre siste tiår var rekordvarme (betydelig varmere enn det foregående tiåret), at storparten av breene i verden smelter, at globalt havnivå stiger, osv. De globale klimaendringene er særdeles veldokumentert i en bred faglitteratur og underliggende observasjonsdata er tilgjengelig. Vi konstaterer at Ellestad, som ønsker å framstå som en fagperson i klimadebatten, ikke synes å kjenne til dette.

HELGE DRANGE, EYSTEIN JANSEN
OG TOR ELDEVIK, UIB
OG BJERKNESSENTERET

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon Bergen (FFO Bergen) ser alvorlig på forslag til budsjett for 2011 fra byrådet i Bergen.

Ta oss yngre på alvor

FUNKSJONSHEMMEDE

Evelyn Davidsen, leder og Kjersti Bruland, nestleder for styret i FFO Bergen

NÅR VI LESER avsnittet Helse og inkludering i dette forslaget til budsjett, blir selve navnet litt feil for oss. Vi ser at våre grupper fysisk funksjonshemmede og kronisk syke er kommet med under gruppen eldre og særlig omsorgstrengende. I tidligere budsjettforslag har vi vært under gruppen yngre funksjonshemmede/sykdommer av ulikt slag. Der er en del forskjell på behovene til våre grupper og eldre og særlig omsorgstrengende.

FFO Bergen ble 24. juni 2008 veldig fornøyd, da vedtok bystyret i Bergen Plan for fysisk funksjonshemmede. Denne planen hadde FFO Bergen jobbet for i mange år. Det står mye bra i denne planen, men det har ikke vært og er fremdeles ikke midler til å iverksette planen. Vi er veldig skuffet.

NÅR DET GJELDER boliger for fysisk funksjonshemmede med stort hjelpebehov er det et bokollektiv i Åsane – som foreldre til ungdom med cerebral parese i sin tid fikk i stand. Her er det fem enheter, som nå kommunen har overtatt. I tilknytning til Storetveit Sykehjem er der seks enheter for yngre funksjonshemmede med stort hjelpebehov.

I budsjettforslaget for 2008 var FFO Bergen glad for at det var lovet 10 boliger for vår gruppe, og i den neste perioden skulle det bygges 10 boliger til. Nå ser vi på hele dette prosjektet som veldig usikkert. FFO Bergen har

i brev til byrådet foreslått alternative løsninger. Vi får se om vi blir tatt på alvor.

DET AT BYRÅDET ønsker å øke satse på hjemmebaserte tjenester tar FFO Bergen sterkt avstand fra. Når det gjelder dagtilbud for våre grupper finnes det kun et dagsenter i Bergen som Handikapforbundet har. Dette er ikke nok for alle.

Avlastningsplasser for yngre fysisk funksjonshemmede har

vel mange lest om i avisene det siste året. Etter fylte 16 år får de kun tilbud om avlastning i sykehjem. Dette er altfor dårlig! Det

er helt galt å ha unge funksjonshemmede i sykehjem, dette har byråd for Helse og inkludering, Christine Meyer, lovet å gjøre noe med, så det gleder vi oss til å få på plass.

I BERGENS TIDENDE 31. oktober, hadde helsebyråd Christine Meyer et innlegg om hva Bergen kommune har gjort for å bedre situasjonen for utviklingshemmede de siste ti årene. Hun mener kommunen er kommet et godt stykke på vei. Det mangler nok fremdeles mange tiltak for utviklingshemmede ennå. Men «skrytelisten» var lang. Nå vil FFO Bergen utfordre byråden til å skrive en skrytliste over hva kommunen har gjort for fysisk funksjonshemmede og kronisk syke i samme periode.

FFO Bergen trenger flere tilrettelagte arbeidsplasser for våre grupper. Vi mangler også fritidstilbud – vi har blant annet foreslått en nettkafé.

VI SKRIVER ikke dette innlegget for å sutre. FFO Bergen har

UNGE FUNKSJONSHEMMEDE: Det har skjedd mye i senere år som vi i FFO Bergen er glade for – men det er viktig at politikerne følger opp. FOTO: COLOURBOX.COM

mange veldig tøffe brukere som står på, likeså gjør deres pårørende. Vi beundrer dem! Men vi ønsker med dette å belyse hvordan mange fysisk funksjonshemmede og deres pårørende må kjempe i hverdagen.

FFO Bergen står på videre.

Det har skjedd mye i de senere år som FFO er blitt hørt på – og er glad for. For eksempel er der kommet en diskrimineringslov, og lov om universell tilgjengelighet. Men disse lovene må følges av politikerne, det er viktig.

Rådgjeverar med dårlege råd

KRAFT

Frøde Strønen, medlem Miljøpartiet dei grønne

REGJERINGA MÅ frykte vestlendingen mykje når ho i BT 1. november pussar ein rådgjever på ein så liten politisk fisk som meg, frå Miljøpartiet dei grønne. I avisa kommenterer rådgjever Ivar Vigdenes (Sp) i Olje- og energidepartementet stykket mitt, *Hardangermastmotstand på fast grunn*. Han hoppar bukk over det viktigaste poenget mitt; at regjeringa set straummarknaden, uansett føremål – med døme at straum til elkablar i innkjørsla til ein garasje er likestilt med drifta av ei operasjonsstove – framfor naturverdiar.

Mi oppleving av uskadd natur tel ikkje mot straumforbruk til same kva. Eg kan syne det med

eit anna døme. I propaganda-avisa Statnett gav ut som bilag i BT er konsernsjef Auke Lont i Statnett sitert: «Vi skal sørge for at alle har strøm til enhver tid.» Og vidare: «Det er Stortinget som har gitt Statnett i oppgave å sørge for at alle får strøm til enhver tid til en overkommelig kostnad.» Tydelegare kan det ikkje seiast at Stortinget – Sp, SV og Ap sidan 2005 – set alle påfunn straummarknaden vil betale for, framfor naturverdiar.

MEN REGJERINGA har dårlege rådgjeverar. Vigdenes fer med vās. Han skriv: «Problemet med Strønen argument er at et utfall av overføringsledningene inn til bergensområdet vil ramme både pensjonister i leiligheter og villaeiere med varmekabler.»

Tull, for beredskapsplanane sikrar straum ved eit usannsynleg utfall til samfunnsviktige oppgaver, inntil det er balanse

mellom spissforbruk og forsyningstryggleik, inklusiv som resultat av ENØK. Og det kan ta tid om straum gjennom Hardanger er einaste alternativ – noko det sjølv sagt ikkje er – om vi skal ta orda til regjeringa på alvor. Men neste sitat tyder på at ho manipulerer oss med sjøkabelutgreinga.

VAR DET EIN innsidarglipp av Vigdenes?: «I denne sammenheng er det også grunn til å minne om at den strekningen Statnett har startet byggingen av i høst, er felles for både sjøkabel- og luftlinjealternativet. Med tanke på den forsyningssituasjonen vi hadde i bergensområdet sist vinter, var det avgjørende å komme i gang så raskt som mulig, slik at folk i området får nødvendig trygghet for strøm.»

Dersom sjøkabel er reelt, vert det ikkje straum til Bergen gjen-

nom Hardanger på mange år. Berre nakne master utan grunn. Og det er eit av overgrepa til regjeringa som gjer at sivil ulydnad er på fast grunn.

VIGDENES KAN ikkje vere overraska over at mitt parti – med Arne Næss og Johan Galtung som æresmedlem, og tufta på Gandhi si ikkjevaldelege sivile ulydnads-lære – mot statsmakt som har tapt legitimiteten, oppmodar til slik motstandskamp. For Storting og regjering er no ei slik statsmakt, med sitt institusjonelle maktmisbruk mot natur og nordmenn som prioriterer naturverdiar, framfor alle moglege påfunn som går på straum.

Regjeringa har bunde seg til marknadsmasta slik at naturen og framtidige generasjonar er i alvorleg fare. Då har borgaren moralsk rett og plikt til å bryte lova frå ei slik regjering.